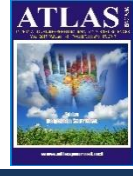

ATLAS INTERNATIONAL REFERRED JOURNAL ON SOCIAL SCIENCES

ISSN:2619-936X

Article Arrival Date: 22.06.2018

Published Date: 27.07.2018

2018 / July

Vol 4, Issue:10

Pp:580-586

Disciplines: Areas of Social Studies Sciences (Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines in Social Sciences)

MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN MESLEKİ EĞİTİME BAKIŞ AÇILARI (Gaziantep Üniversitesi Örneği)¹

VOCATIONAL TRAINING VIEWPOINTS OF STUDENTS IN VOCATIONAL
COLLEGES (Gaziantep University Case)

Dr. Öğr. Üyesi Gökçe ÖZDEMİR

Gaziantep Üniversitesi, Nizip Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, gozdemir@gantep.edu.tr,
Gaziantep/Türkiye

Doç. Dr. Sevilay ŞAHİN

Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, ssahin@gantep.edu.tr, Gaziantep/Türkiye

Öğr. Gör. Dr. Hüseyin ÖZDEMİR

Gaziantep Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Tekstil Bölümü
hozdemir@gantep.edu.tr, Gaziantep/Türkiye

ÖZET

Toplumların gelişmişlik düzeylerinin en önemli göstergesi mesleki ve teknik eğitime verdikleri önemle oldukça yakından ilişkilidir. Hızla artan küreleşme, beraberinde gelen bilgi patlaması ve hızlı sanayileşme mesleki ve teknik eğitimden beklenen verim düşüklüğünün yanı sıra ara insan gücüne olan talebi arttırmıştır. Ancak toplumların ihtiyacı olan mesleki bilgi ve becerilerle donatılmış insan gücünün yetiştirilmesi ile ilgili yeni sorun alanlarının oluşmasına da sebep olmuştur. Mesleki ve teknik eğitime yönelik son yıllarda yapılan proje temelli uygulamalar ve geliştirilen politikalar bu alanda önemli gelişimler sağlamış olmasına rağmen, birçok sorunsal içerisinde barındıran alanın ihtiyaçlarını karşılayamamıştır. Özellikle bizim toplumumuzda mesleki ve teknik eğitimin geçmişten günümüze hak ettiği değeri görememesinden dolayı nitelikli insan gücü talebini karşılama noktasında sorunlar yaşanmaktadır. Mesleki ve teknik eğitimin hak ettiği değeri görebilmesi, sanayi ve hizmet sektörünün talep ettiği ara insan gücünün karşılanabilmesi için bu eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin mesleki ve teknik eğitime bakış açıları oldukça önemlidir. Çünkü her tutum davranışı etkilemektedir. Bu sebeple bu araştırmanın amacı, meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin mesleki eğitime bakış açılarının belirlenmesidir. Araştırma nicel bir araştırma olup, betimsel yöntemlerden tarama modelinde bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini Gaziantep Üniversitesine bağlı Teknik Bilimler ve Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulları oluşturmaktadır. Araştırma verileri Kalkan (2014) tarafından geliştirilen "Mesleki Eğitime Yönelik Tutum" ölçeği ile toplanmıştır. Nicel verilerin analizinde betimsel istatistikler yapılarak, bağımsız değişkenlere (cinsiyet, okul türü, sınıf) ilişkin istatistiklerde t-testi, tek yönlü Anova ve Scheffe testi analizleri yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin mesleki eğitim tutumları ile bazı bağımsız değişkenler arasında anlamlı farklılıklar oluşmaktadır.

Anahtar kelimeler: Mesleki Eğitim, Meslek Yüksekokulu, Tutum

ABSTRACT

Increasing globalisation with knowledge and improving industrialization increase the need for qualified manpower. However, this causes problems related to training of individuals equipped with necessary vocational skills and knowledge with applications and politics leading improvement in this field, the demands of the related fields have not been met effectively. Especially in our society, since the importance and necessity of vocational and technical education are not valued to the desired level, it fall short to meet the need of qualified manpower. In order to understand real value of vocational and technical education and to meet the need for qualified manpower in industry and service sectors, the opinions of the student attending these schools related to vocational education are very important because their attitude effect their behaviours. For this reason the aim of this study of these attitude. Descriptive survey method is used. The population of the study consist of

¹ Bu çalışma 21-22 Haziran 2018 tarihleri arasında düzenlenen 3. Uluslar Arası Mesleki ve Teknik Bilimler Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Technical and Social Science schools in Gaziantep University. Data are collected using “Attitude Towards Vocational Education” scale formed by Kalkan (2014) is used. For the analysis of the data, t-test, one-way Anova, Scheffe tests are used. According to findings of the study statistically significant difference are found between opinions and in dependent variables.

Key Words: Vocational Education, Vocational Colleges, Attitude

1. GİRİŞ

Ülke ekonomilerinin güçlendirilmesi ve gelişmişlik düzeyinin artırılabilmesi bilmesi için nitelikli insan gücüne olan talep her geçen gün artmaktadır. Özellikle mesleki bilgiler ve piyasanın istediği beceriler ile donatılmış insan gücünü yetiştirmek bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu noktada mesleki ve teknik eğitimin kendinden beklenen misyonu yerine getirebilmesi ve 21. yüzyıl teknolojisinin geldiği noktada bu teknolojik bilgi ve becerilerin bütünleştirildiği eğitim anlayışını benimsenmesi ve uygulamaya konulması gerekmektedir. En genel tanımlama ile mesleki ve teknik eğitim; bireyin yaşamını idame ettirebilmesi ve toplumsal yaşam içinde varlığını sürdürebilmesi için bir mesleğe ait bilgi, beceri, davranış ve mesleki alışkanlıkları kazandırma ve bireyi sosyal, ekonomik ve kişisel yönden geliştirme sürecidir (Şahinkesen, 1992: 691). Küreselleşme, bilgi patlaması, istihdam sorunları gibi evrensel olguların yanı sıra, mesleki ve teknik eğitime olan ilginin azalması ve okul terklerinin artması gelişmekte olan ve hatta gelişmiş ülkelerde dahi mesleki eğitim anlayışının hak ettiği değeri görmemesi üzerinde etkili olmaya başlamıştır.

Ekonomik kalkınmanın artırılarak, toplumsal refah seviyesinin gelişmiş ülkeler düzeyine getirilebilmesi için, öncelikle bilgi ve beceriye dayalı sürdürülebilir bir mesleki eğitim anlayışının benimsenmiş olması gerekmektedir. Özellikle dünya piyasalarında yer alabilmek için nitelikli iş gücünü yetiştirebilecek, değişimler karşısında uyum sağlayabilecek esnek yapıya sahip mesleki ve teknik eğitim sistemlerine ihtiyaç vardır. Böyle bir yapı içerisinde eğitim gören öğrenciler de uluslararası pazarlara sahip işletmelerde iş imkanları bulabileceklerdir. Çünkü uluslararası pazara hitap eden işletmeler çalışanlarında; yüksek iletişim becerisi, en az bir yabancı dili konuşabilme yetisi, karşılaştığı sorunlar karşısında pratik çözümler üretebilme becerisi, sorumluluk sahibi, iş birlikçi çalışma disiplini vb. nitelikler aramaktadır.

Ülkemizin rekabet edebilirlik seviyesini yükseltebilmek için toplumun sahip olduğu mesleki eğitim algısını ilkokuldan başlayarak, yükseköğretime kadar ki tüm süreçlerde iyileştirmek gerekmektedir. Aslında Türk toplumunun mesleki eğitim anlayışı tarihsel sürece bakıldığında çok köklü bir geçmişe sahiptir. Selçuklular dönemindeki ahilik teşkilatı bunun ilk örnekleri arasındadır. Selçuklu döneminden sonra Osmanlı döneminde kurulana lonca ve gedik teşkilatları da ahiliğin devamı olarak meslek öğretimini geleneksel usullere dayalı olarak usta- çırak ilişkisi olarak devam ettirmişlerdir. Türkiye Cumhuriyetinin kurulmasıyla da 1931 yılında; 1867 Sayılı Kanunla iller 9 bölgeye ayrılmış ve her bölgede; mali ve yönetimi bölgeye dahil illerce karşılanmak üzere, birer sanat okulu faaliyete geçirilmiştir. 1933 yılında Mesleki ve Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, 1941 yılında ise Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarlığı kurulmuştur. Böylece mesleki ve teknik öğretim hizmet ve destek birimleri oluşturulmuştur (Anapa 2008; Şahin ve Fındık 2008). Mesleki eğitimin de ortaöğretim ve yükseköğretim arasındaki kopukluk ve sunulan mesleki eğitim kalitesinin uluslararası pazarın ihtiyaçlarını karşılayamamasına yönelik eleştiri Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın da (2006) dile getirilmiştir. Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'na (2006) göre, mesleki eğitimin yükseköğretimdeki ilk ayağı olan meslek yüksekokulları ve meslek liseleri arasında programlar bağlamında bir bütünlük bulunmamakta ve buralarda öğrenim gören öğrenciler iş gücü piyasasının taleplerine uygun olarak yetiştirilememektedir. Bu bağlamda öncelikle toplum nazarında mesleki eğitim anlayışı iyileştirilmeli, akabilin de ise gerek ortaöğretim, gerekse yükseköğretim seviyesinde öğrenciler hak ettikleri değeri görerek mesleki eğitim anlayışları olumlu yönde pekiştirilmelidir. Tüm bunlardan hareketle meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin mesleki eğitime bakış açılarının belirlenmesi bu çalışmanın amacı olmuştur. Çünkü mesleki eğitimin kalitesinin artırılabilmesi, sistemde yapılacak iyileştirmelerin yanı sıra buralarda öğrenim gören öğrencilerin devam ettikleri okullara ve eğitim sürecine ilişkin tutumlarına da bağlıdır.

2. YÖNTEM

Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Tarama modelinde, bir konuya ya da olguya ilişkin katılımcıların görüşleri, ilgileri, tutumları, vb. belirlenmeye

çalışılırken, betimsel araştırma da ise var olan bir olay, birey ya da grubun özellikleri var olduğu şekliyle tanımlanmaya çalışılmaktadır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2008).

2.1. Çalışma Grubu

Çalışmanın evrenini Gaziantep Üniversitesi Teknik Bilimler ve Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulları oluşturmaktadır. Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulunda 3.890 öğrenci, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulunda ise 1.400 öğrenci kayıtlı bulunmaktadır. Her iki okul grubu içerisinde aktif öğrencisi bulunan programlardan evreni temsil edebilmesi için 1. ve 2. sınıflardan katılımcılar seçilmiştir. Seçilen örneklemin evreni temsil edebilmesi için örneklem büyüklüğü;

d : 0,05 (Olayın görülüş sıklığına göre kabul edilen örnekleme hatası),

p : 0,5 (İncelenen olayın gerçekleşme olasılığı) (0,5),

q : 0,5 (İncelenen olayın gerçekleşmeme olasılığı),

değerlerine göre Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu için minimum 357 kişi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu için ise minimum 285 kişidir (Yazıcıoğlu, Erdoğan, 2004 :50). Araştırma örneklemini; Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulundan 365, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulundan 300 olmak üzere toplam 665 kişiden oluşmaktadır. Araştırma grubunun demografik değişkenlerine ilişkin bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin demografik bilgileri

Değişken	Grup	N	%
Cinsiyet	Bay	366	55,0
	Bayan	299	45,0
	Toplam	665	100
Okul türü	Teknik Bilimler	365	54,9
	Sosyal Bilimler	300	45,1
	Toplam	665	100
Sınıf	1. Sınıf	266	40,0
	2. Sınıf	399	60,0
	Toplam	665	100

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılanların %55’inin bay, %45’inin ise bayan olduğu görülmektedir. Katılımcıların %54,9’u Teknik Bilimler, %45,1’i Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulunda öğrenim görmektedirler. Ayrıca katılımcıların %40’u 1. sınıf, %60’u 2. sınıf öğrencisidir.

2.2. Veri Toplama Aracı ve Tekniği

Araştırmanın verileri Kalkan (2014) tarafından geliştirilen “Mesleki Eğitime Yönelik Tutum” ölçeği ile toplanmıştır. Ölçme aracı 15’i olumsuz yargı, 20’si olumlu yargı içeren toplam 35 madde ve tek alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçme aracı 1) Kesinlikle katılmıyorum, 5) Tamamen katılıyorum şeklinde likert tipi beşli derecelendirmelidir. Olumsuz yargı içeren maddelere analizler esnasında ters kodlama yapılmıştır. Ölçme aracının bu araştırma için Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı .89, örneklem büyüklüğünün yeterliği için yapılan KMO ve Bartlett’s Test’inde KMO değeri ise .93’tür.

2.3. Veri Analiz Tekniği

Araştırmanın verileri SPSS 21 istatistik programı ile yapılmıştır. Verilerin analizinde katılımcıların mesleki eğitim tutumlarını ortaya koyma amaçlı betimsel istatistikler yapılarak, bağımsız değişkenlere (cinsiyet, sınıf, okul türü) ilişkin istatistiklerde t-testi analizi yapılmıştır.

3. BULGULAR

Katılımcıların mesleki eğitim tutumlarına yönelik görüşlerini belirlemek için ölçek maddelerine katılma düzeyleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Mesleki Eğitime Yönelik Tutum Görüşleri

Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu			Mesleki Eğitim Tutumu	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	
Mad. no	\bar{X}	SS	İfadeler	\bar{X}	SS
1	2,85	1,17	Aldığım mesleki eğitimin iş bulmamda yeterli olacağını düşünüyorum.	3,91	,888
2	3,81	1,26	Mesleki eğitimden kaçmanın yollarını arıyorum.	3,95	1,03
3	3,31	1,29	Mesleki eğitimde zamanın nasıl geçtiğini anlamam.	3,43	,976
4	2,28	1,34	Mesleki eğitimle ilgili faaliyetleri yapmak bana hiç zevk vermiyor.	2,42	1,21
5	3,75	1,16	Mesleki eğitim olumlu bir ortam oluşturur.	3,86	,958
6	3,89	1,28	Mesleki eğitime isteksiz olarak geliyorum.	3,71	1,22
7	3,99	1,19	Mesleki eğitim öğrenci için iyi bir eğitim tecrübesidir.	4,20*	,840
8	3,79	1,29	Mesleki eğitimin bence hiçbir cazip yanı yoktur.	3,97	1,03
9	3,98	1,19	Mesleki eğitim çalışma verimini artırır.	3,96	,891
10	1,90**	1,22	Mesleki eğitim yararsız bir uygulamadır.	2,25**	1,32
11	3,82	1,26	Mesleki eğitimin yeteneklerimi geliştirmek için elverişli olduğunu düşünüyorum.	4,12	,937
12	2,21	1,26	Mesleki eğitime ilişkin olumsuz bir bakış açısına sahibim.	2,25**	1,13
13	3,56	1,13	Mesleki eğitim ile ilgili tartışmalardan zevk duyarım.	3,45	1,05
14	3,96	1,22	Mesleki eğitimi zaman kaybı olarak görüyorum.	3,94	1,07
15	3,70	1,24	Mesleki eğitimde yapılan uygulamalar araştırma isteğimi artırıyor.	3,64	1,09
16	3,81	1,27	Mesleki eğitim aldığımı söylerken çekiniyorum.	3,76	1,28
17	3,83	1,24	Mesleki eğitim beni iş hayatına hazırlar.	3,95	1,03
18	3,80	1,33	Aldığım mesleki eğitimle ilgili bir işte çalışmak istiyorum.	3,98	1,04
19	3,93	1,15	Mesleki eğitim almak beni mutlu eder.	3,84	1,03
20	3,49	1,43	Mesleki eğitimde başarılı olacağımı düşünmüyorum.	3,55	1,30
21	3,91	1,19	Aldığım mesleki eğitimle ilgili işyerleri ilgimi çekmez.	3,71	1,22
22	3,75	1,21	Mesleki eğitim kendime duyduğum güveni artırır.	3,98	1,01
23	3,51	1,30	Mesleki eğitimde zaman geçmek bilmez.	3,44	1,25
24	3,96	1,19	Mesleki eğitime lisansta devam etmek isterim.	3,93	1,15
25	3,85	1,18	Mesleki eğitim konuları ilgimi çeker.	3,87	1,01
26	3,58	1,24	Mesleki eğitimin çevremde bana duyulan saygınlığı artırdığına inanıyorum.	3,78	1,10
27	3,83	1,25	Mesleki eğitim öğrenme şevkimi kırıyor.	3,69	1,21
28	3,87	1,27	Aldığım mesleki eğitimle ilgili bir işim olmasını isterim.	4,04	1,02
29	3,72	1,26	Mesleki eğitimin bir parçası olmaktan gurur duyuyorum.	3,84	1,11
30	3,63	1,33	Mesleki eğitimde öğrendiğim şeyler günlük yaşamda pek bir işime yaramıyor.	3,57	1,23
31	3,76	1,28	Mesleki eğitimle ilgili etkinlikler (yarışma, fuar, kurs..) ilgimi çeker.	3,72	1,16
32	3,53	1,44	Mesleki eğitime ön lisanstan sonra devam etmek istemiyorum.	3,49	1,35
33	3,60	1,27	Mesleki eğitimin yaratıcılığımı geliştirmek için uygun olduğunu düşünüyorum.	3,76	1,14
34	4,03*	1,18	Mesleğimle ilgili yenilikler ilgimi çekmez.	3,66	1,30
35	3,31	1,35	Mesleki eğitimde öğrendiğim şeyleri günlük hayata aktarmanın mutluluğunu yaşıyorum.	3,79	1,14
GENEL	3,57	,577		3,67	,489

Tablo 2’de görüldüğü gibi, katılımcıların mesleki eğitim tutumlarına ilişkin her maddeye verdikleri cevapların aritmetik ortalamalarına göre Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulunda en yüksek

ortalamaya sahip madde 34'e "katılıyorum" en düşük ortalamaya sahip madde 10'a ise "katılmıyorum" görüşlerini bildirmişlerdir. Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulunda en yüksek ortalamaya sahip madde 7'ye "tamamen katılıyorum" en düşük ortalamaya sahip madde 10 ve 12'ye ise "katılmıyorum" görüşlerini bildirmişlerdir. Ayrıca tüm madde ortalamaları incelendiğinde Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulundaki katılımcıların mesleki eğitime yönelik görüşleri "katılıyorum" düzeyinde iken, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulundaki katılımcıların görüşleri "katılıyorum" düzeyindedir.

Katılımcıların mesleki eğitim tutumları görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre farklılık gösterip, göstermediğine yönelik bulgular Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların Mesleki Eğitim Tutumları Görüşleri Puanlarının Cinsiyete göre t-testi Sonuçları

Cinsiyet	n	\bar{X}	Ss	sd	t	p
Bay	366	3,57	,580	663	3,13	,00
Bayan	299	3,41	,715			

*p<0,5

Tablo 3'de görüldüğü gibi, katılımcıların mesleki eğitim tutumlarına ilişkin görüşleri cinsiyet değişkeni açısından, ölçeğin tamamından alınan ortalamalara ($\bar{X}= 3,57$, $\bar{X}=3,41$) göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [t(663)=3,13, p=,00, p<0,5].

Katılımcıların mesleki eğitim tutumları görüşlerinin okul türü değişkenine göre farklılık gösterip, göstermediğine yönelik bulgular Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların Mesleki Eğitim Tutumları Görüşleri Puanlarının Okul Türüne göre t-testi Sonuçları

Okul türü	n	\bar{X}	Ss	sd	t	p
Teknik Bilimler	365	3,57	,489	663	2,28	,02
Sosyal Bilimler	300	3,67	,577			

*p<0,5

Tablo 4'de görüldüğü gibi, katılımcıların mesleki eğitim tutumlarına ilişkin görüşleri okul türü değişkeni açısından, ölçeğin tamamından alınan ortalamalara ($\bar{X}= 3,57$, $\bar{X}=3,67$) göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [t(663)=2,28, p=,02, p<0,5].

Katılımcıların mesleki eğitim tutumları görüşlerinin sınıf değişkenine göre farklılık gösterip, göstermediğine yönelik bulgular Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların Mesleki Eğitim Tutumları Görüşleri Puanlarının Sınıf Değişkenine göre t-testi Sonuçları

Sınıf	n	\bar{X}	Ss	sd	t	p
1. sınıf	285	3,77	,492	663	6,14	,00
2. sınıf	380	3,51	,554			

*p<0,5

Tablo 5'de görüldüğü gibi, katılımcıların mesleki eğitim tutumlarına ilişkin görüşleri sınıf değişkeni açısından, ölçeğin tamamından alınan ortalamalara ($\bar{X}= 3,77$, $\bar{X}=3,51$) göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [t(663)=6,14, p=,00, p<0,5].

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Meslek Yüksekokulları öğrencilerinin mesleki eğitim tutumları hakkındaki görüşlerini ve görüşlerin cinsiyet, okul türü ve sınıf değişkenlerine göre farklılaşıp, farklılaşmadığını ortaya çıkarmayı amaçlayan bu çalışma ile katılımcı grubun mesleki eğitime yönelik genel olarak olumlu tutumlara sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Dünyanın gelişmiş ülkelerinin eğitim sistemleri incelendiğinde de mesleki eğitimin diğer eğitim kurumları içerisinde okullaşma oranları arasında daha fazla olması (Sarı, 2015) mesleki eğitimin bir gelişmişlik düzeyi göstergesi olduğu gerçeğini gözler önüne sermektedir. Ayrıca ilki 1963 yıllarda planlanmış olan I. Beş Yıllık Kalkınma Planından günümüze kadar devam eden süreçte mesleki ve teknik eğitimin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi yönünde alınmaya çalışılan tedbirlerde toplum nazarında mesleki ve teknik eğitimin hak ettiği değeri görmesi yönünde yapılan çalışmalar olarak da görülebilir.

Araştırma sonuçlarına göre katılımcıların cinsiyet değişkenlerine göre mesleki eğitim görüşlerinde anlamlı bir farklılık ortaya çıkması kız ve erkek öğrencilerin mesleki eğitime bakış açılarının farklı

olduğunu göstermektedir. Araştırma bulgusuna göre erkek öğrencilerin mesleki eğitim bakış açıları ($\bar{X}=3,57$) kız öğrencilerin mesleki eğitime karşı bakış açılarından ($\bar{X}=3,41$) daha olumludur. Bunun nedeni de mesleki çalışma alanlarının erkekler açısından daha olumlu şartlar içeriyor olması ve erkeklerin meslek öğrenimini kızlara nazaran daha çok zorunluluk olarak görmeleri olabilir. ERG ve Çelikel Eğitim Vakfı'nın (2015) "Meslek Liselerinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" adlı raporunda eğitim aldıkları alanda staj yapan ya da çalışan genç kadınların, çalışma alanlarının 'kadın rolleri', 'kadın meslekleri' ile sınırlandığı ya da genç kadınlara pozitif ayrımcılık yapıldığı düşünülerek kadınların gelişimini engelleyen yaklaşımların söz konusu olduğu, genç kadınların, genç erkeklerle kıyasla okul türü ve mesleki eğitim konusunda yeterli yönlendirme ve bilgilendirme olmadan meslek liselerine yerleştirildiği bulguları da araştırma bulgusunu destekler niteliktedir. Yine aynı raporda, mesleki eğitime karşı toplumsal algının da değişmesi gerektiğini vurgulanmış, özellikle meslek liselerini daha çok maddi durumu iyi olmayan ailelerin çocuklarının seçtiği, düşük başarılı kişilerin bu okullara gittiği, daha çok erkek öğrencilerin bu liseleri tercih ettiği gibi toplumda meslek liselerine karşı yanlış ve negatif bir algının olduğunu ifade edilmiştir.

Okul türü değişkenine göre, katılımcıların görüşleri arasında Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu ($\bar{X}=3,67$) lehine anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır. Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu katılımcılarının mesleki eğitim algılarının Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu katılımcılarından daha yüksek olmasının nedeni burada yer alan programların daha çok sosyalleşmeye imkan vermesi ve böylelikle öğrencilerin daha iletişim becerisi yüksek bireyler olarak toplumsallaşması yönünde artı fırsatlar sağlıyor olması olabilir.

Sınıf değişkenine göre katılımcıların mesleki eğitim görüşleri 1. ve 2. sınıf öğrencileri bağlamında anlamlı bir farklılık göstermektedir. 1. Sınıf öğrencilerinin ($\bar{X}=3,77$) mesleki eğitim tutumlarının 2. Sınıf öğrencilerine ($\bar{X}=3,51$) nazaran daha yüksek olduğu görülmektedir. Buda 2. Sınıfa gelen öğrencilerin meslek eğitimlerinin sonuna geldikçe beklentilerinin karşılanmadığı, kendilerini iş yaşamına hazırlamadığı düşüncesine kapıldıkları şeklinde açıklanabilir.

Genel olarak, mesleki eğitim kurumları Türk eğitim sisteminde diploma ve sınav notu en düşük öğrencilerin yerleştiği ve okuldan ayrılma, örgün öğrenim dışına çıkma, devamsızlık sonucu başarısız olma gibi durumların yüksek bir oranda yaşandığı eğitim kurumları durumuna gelmiştir (Toker Gökçe, Bülbül, 2014). Bu algının hem toplum bağlamında hem de bu okullara devam eden öğrenciler bağlamında iyileştirilmesi açısından sürekli ve köklü sistemsel değişikliklerin yapılması gerekmektedir. Ayrıca çalışma şartlarının toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlama açısından iyileştirilmesi için gerekli işbirliği çalışmaları yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Anapa, S. (2008). Avrupa Birliği'ne Uyum Sürecinde Türkiye'de Mesleki ve Teknik Eğitim. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2008). Bilimsel Araştırma Yöntemleri (10. Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Sarı, H. (2015). Meslek Lisesi Algısı ve Gerçekler. Köşe yazısı, <http://www.kayserihaber.com.tr/kose-yazilari/mesleklisesialgisivegercekler-3104.html> adresinden 08.05.2018 tarihinde erişilmiştir.
- DPT (2007). IX. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2007-2013). esk.dpt.gov.tr/DocObjects/Download/3088/oik676.pdf (17.05.2018)
- ERG (2015). Meslek Liselerinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği: Ümraniye ve Şişli Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri Örneği. http://www.baskabirokulmumkun.net/wpcontent/uploads/2015/04/CEV_ERG_RAPORU_WEB.pdf (adresinden 20.04.2018 tarihinde erişilmiştir).
- Kalkan Kaya, Ö. (2014). Mesleki Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4 (1), 117-128.

Şahin, İ., Fındık, T. (2008). Türkiye’de Mesleki ve Teknik Eğitim: Mevcut Durum, Sorunlar ve Çözüm Önerileri. Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi,12(3),65-86.

Şahinkesen, A. (1992). Eğitimde İkili Sistem (Okul-İşyeri İşbirliğine Dayalı Sistem). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 25, 691.

Toker Gökçe, A., Bülbül, T. (2014). Okul Bir İnsan Bedenidir: Meslek Lisesi Öğrencilerinin Okul Algılarına Yönelik Bir Metafor Çalışması. Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi,4 (1).

Yazıcıoğlu, Y., Erdoğan, S. (2004). Spss Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Detay Yayıncılık.

